

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat
Cc de Minister voor Klimaat en Energie
Cc de Staatssecretaris Mijnbouw

Directie Europese en
Internationale Zaken

Auteur

TER BESLISSING

Datum

29 november 2023

Kenmerk

DEIZ / 41222831

nota

SO RvC 7-8 dec 2023

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

Aanleiding

De vaste Kamercommissie van Economische Zaken en Klimaat heeft op 29 november jl. vragen gesteld tijdens het Schriftelijk Overleg Raad voor Concurrentievermogen (RvC) van 7 en 8 december.

Geadviseerd besluit

- U (MEZK) kunt akkoord gaan met de beantwoording en de aanbestedingsbrief aan de Tweede Kamer ondertekenen mede namens MinOCW.
- U (MKE, SMB) kunt kennisnemen van de beantwoording.

Kernpunten

- De fracties van D66 en BBB hebben schriftelijke vragen gesteld. De vragen gaan over verduurzaming industrie, verschillende aspecten van de Net Zero Industry Act (NZIA), ruimtevaart en duurzaamheid, en grondstoffen.
- In de beantwoording wordt ingegaan op het werkbaar maken van aanbestedingsregels voor aanbestedende diensten, het belang van brede reikwijdte bij de NZIA- lijst van strategische netto-nul technologieën, waaronder het belang van CCS, hernieuwbaar op zee en waterstof, het NZIA-productiedoel van 40%, het belang van ruimtevaart voor de groene transitie, haalbaarheid en ambitie t.a.v. het recyclingdoel in de CRMA.
- Op het beleidsterrein van MOCW is een vraag gesteld over de rol van Cohesiebeleid en Horizon Europe t.b.v. versterking O&I ecosystemen.

Toelichting

Kenmerk
DEIZ / 41222831

- Aangezien de doorlooptijd van dit SO erg kort is, hebben we in onderstaande tabel de belangrijkste conclusies van de beantwoording samengevoegd.

Onderwerp	Fractie	Inzet kabinet
<i>Verduurzaming industrie</i>	D66	<ul style="list-style-type: none"> NL blijft optrekken met de koplopende gelijkgezinde LS tijdens de <i>Green Deal</i> en <i>FF55</i> onderhandelingen. Specifiek zet NL in op het stimuleren van clean tech waaronder waterstof, CCS en duurzame koolstoffen.
<i>Aanbesteden NZIA</i>	D66	<ul style="list-style-type: none"> NL pleit voor het werkbaarder maken van aanbestedingsregels voor aanbestedende diensten. NL voorstander van niet-prijs criteria zoals duurzaamheid en weerbaarheid als dit als prekwalificatie criteria of contractuele verplichtingen wordt opgenomen.
<i>Lijst strategische technologieën NZIA</i>	D66 BBB	<ul style="list-style-type: none"> NL inzet op verbreding van de lijst naar alle technologieën die bijdragen aan het terugbrengen van de uitstoot van broeikasgassen. Zijn echter budgetbeperkingen en verschillende technologiegereedheidsniveaus. Daarom snapt NL onderscheid tussen strategische en reguliere netto-nul technologieën dat wordt gemaakt door de CIE.
<i>Ruimtevaart & duurzaamheid</i>	D66	<ul style="list-style-type: none"> De NLse inschrijving tijdens de Ministeriële Conferentie 2022 van ESA weerspiegelt de strategische rol van ruimtevaarttechnologie voor de grote transitie waar Nederland voor staat, bv van de €12,5 miljoen extra middelen meer dan de helft (€7 miljoen) voor emissie-monitoring ingezet. NL heeft een relatief sterke positie in de technologie voor het monitoren van broeikasgasemissies.
<i>Horizon Europe en cohesie t.b.v. O&I ecosystemen</i>	D66	<ul style="list-style-type: none"> NL onderschrijft het belang van een duidelijk onderscheid tussen de doelen van het Cohesiebeleid enerzijds en de doelen van het kaderprogramma Horizon Europe anderzijds. Beide doelstellingen zijn nodig voor het versterken van de concurrentiepositie van de EU in de wereld. Daarnaast is synergie tussen Horizon Europe en andere EU-programma's van belang.
<i>Grondstoffen</i>	D66	<ul style="list-style-type: none"> NL verwelkomt verhoging van het recyclingdoel voor 2030 van 15% van de Europese consumptie van strategische grondstoffen naar 25%. NL hecht aan ambitieuze én realistische doelen.
<i>Productiedoel 40% NZIA</i>	BBB	<ul style="list-style-type: none"> NL heeft de voorkeur voor een indicatief en overkoepelend doel. Dit zou dan een gemiddelde zijn van de productie van de verschillende technologieën, waardoor bijvoorbeeld een afhankelijkheid op het gebied van zon-pv gecompenseerd zou worden door een sterke industriële positie op wind of warmtepompen. NL heeft aan CIE gevraagd om impact assessment uit te voeren ter onderbouwing van het productiedoel. Er zijn geen directe consequenties als het doel niet gehaald wordt. CIE kan wel nieuw beleid voorstellen.
<i>Opgenomen technologieën NZIA (hernieuwbaar op</i>	BBB	<ul style="list-style-type: none"> NL is een koploper op het gebied van hernieuwbaar op zee. Hierdoor zijn er exportmogelijkheden voor Nederland in Europa. NZIA vooral gericht op 2030 en NL vooral afhankelijk van andere landen voor nucleaire technologie. NL wel voorstander om

<i>zee vs kernenergie)</i>		nucleaire technologieën op te nemen als strategische technologie in de NZIA.
<i>NZIA & CO2-afvang</i>	BBB	<ul style="list-style-type: none"> • NL heeft gepleit voor opname van CCU, CCS en de benodigde infrastructuur in de NZIA. • NZIA zet in op een doel voor CCS en is verder bedoeld om de maakindustrie rondom deze CCS en CCU technologieën te bevorderen. NZIA biedt geen handvat om deze installaties daadwerkelijk in te zetten en de inzet ervan te bevorderen.